

[Andreasen (Forsinge).]

tioner og paa anden Maade, og saa føjer han til: De Jordlodder, som Landarbejderne skal have, bør ydes dem i offentlig Fæste. Han udvikler igennem et langt Afsnit i denne Piece, hvordan netop offentlig Fæste efter hans Skøn vil blive Fremtidens Landbrug paa den Jord, som Staten ejer. Nu er Forholdet i Virkeligheden det, at den Brugsform, vi staar med her — og det vil jeg gerne understrege — er et fuldstændigt frit Forhold, med en Ejers fulde Ret til at disponere over Ejendommens Drift, o. s. v., o. s. v. Det er det, man har hævdet hele Tiden. Vi ved godt, at vedkommende ikke overtager Jorden eller Bygningerne til Selveje, vi kan godt sige, at det er et Slags offentlig Fæste, der her bliver indført, men det er paa en helt anden Maade end det gamle Fæste, som man kendte tidligere, — paa en helt anden Maade. Ifølge Lovforslaget tillægges der jo ogsaa dem, der kommer i Besiddelse af et saadant Brug, den Selvejrbønder tilkommende Testationsret og lignende, der hjemles i Henhold til Forordningen af 13. Maj 1769. Ingen, allermindst de, der overtager disse Brug, vil bestride dette. Spørg dem der ude omkring, alle Vegne! De er i den Grad tilfredse med den Form, der her er gennemført. Det er netop saadan alle Vegne, hvor der er Jord at faa i Henhold til de Love, vi allerede har, at de paagældende Ansøgere fortrinsvis vil have Jord efter denne Form; det er en Kendsgerning.

Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal gjorde gældende, at man ikke havde faaet prøvet Sagen tilstrækkeligt igennem i de forløbne 10 Aar. Deroverfor vil jeg hævde, at alle de, der søger om Jord, de har netop bevist, at de forstaar, hvad det er, denne Brugsform byder dem, og de vil hellere ind under denne Brugsform, end de vil have Jord efter den gamle Lov. Den gamle Lov bibeholder jo Selvejerrettighederne, hvad vi ogsaa anerkender, men i det Øjeblik — og det vil jeg gerne understrege — Staten har Jord at overlade disse nye Jordbrugere, ja, saa kan man ikke udbyde denne Jord paa anden Maade, end man gør det nu, for hvis det gaar ud til fri Ejendom efter den gamle Lov, saa har man de samme Rettigheder til at spekulere med det, man faar der. Ja, det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal smiler, men Forholdet er i Virkeligheden det, at naar man overtager et Brug efter den gamle Lov — det blev hævdet heroppe fra, at man skulde have det til den samme Værdiansættelse som efter 4. Oktoberloven — saa faar man

en Fordel, som man derefter kan gaa ud i den frie Handel med og spekulere med, en Værdi, som Staten i Virkeligheden har hjulpet en til. Det er et Forhold, som vi for vort Vedkommende ikke har villet være med til at anerkende, og det er et Forhold, om hvilket Vilhelm Lassen her udtrykkeligt siger, at det har man ikke Lov til at gaa ind for, naar det gælder Statens Midler. Man har Lov til at sætte det op som et Slags offentlig Fæste paa den Maade, som ogsaa 4. Oktoberloven gør, men man har ikke Lov til at give det ud for fri Ejendom, som Staten sætter en hel Del Midler i, for saa bagefter at give vedkommende Ejer Ret til i fri Handel og Omsætning at tiltage sig selv en Værdi, som ikke er hans egen, men som i Virkeligheden Staten har hjulpet ham til. Jeg kan ikke se rettere end, at denne Form, Talen er om her, er anerkendt af dem, der søger Jord, og jeg tror ogsaa, at de i de kommende Aar, hvis denne Lovgivning, hvad jeg haaber, bliver ført videre frem, i stigende Grad vil samle sig om en Lovgivning af denne Art.

Jeg vil blot nævne et Par Punkter i Loven, som jeg synes er gode; de er blevet angrebet fra anden Side. Der er først dette, at Byggelaanet er nu sat op til 10 000 Kr, som Maksimum og udbetales helt, men kun ⁹/₁₀ af det forrentes. Her har man i Virkeligheden imødekommet det samme, som man har imødekommet i den anden Lov angaaende Etableringslaan. Der bliver hævdet, at nu forlanger man slet ikke mere noget af de unge. Jo, man forlanger meget endda, for selv om dette vedtages, skal de unge, der skal kunne komme ind i et saadant Brug, alligevel være i Besiddelse af ikke saa ganske lille en Kapital for at kunne holde sig fri af de private Laan. For Øjeblikket er Forholdet det, at de maa se at skaffe Midlerne til Veje ad anden Vej, dels gennem private Laan, dels gennem Stiftelse af Laan paa anden Maade og i nogen Grad ogsaa gennem den Driftslaaneforening for mindre Landbrugere, som vi fik ført igennem, og som paa mange Maader er en udmærket Foranstaltning, men som slet ikke kan hjælpe i det Omfang, der er nødvendigt for dem, der her skal overtage Ejendomme. Jeg tror, at det, der er indsat i Lovforslaget her, vil komme til at virke paa lignende Maade som Etableringslaanet, og saa er der dog den Forskel, at her gælder det alle, som faar Brug efter denne Lov.

Jeg vil ogsaa gerne understrege det, der er indført i Lovforslaget med Hensyn til Bygningerne. Jeg vil hævde, at naar de, der søger Jord, ønsker at begynde med et